

Kä piath ke tiët de rot në COVID në thukuul yiic

Wël ke lëk enoŋ bëi

Anyicku menë ke bï mïth ke thukul tō etök yōn de piöc e kë piath arëet në biäk de piöc, cil ku guöp löyum enoŋ mïth ke thukul. Në ye tēëm kån wo ŋot ke wo bï luui në kä juëc bï wook cök tēëu guöp löyum enoŋ mïthkuöcön ke thukul ku ye të yenë piöc thïn piath noŋ kony looi thïn.

Rëërë baai na cïi guöp piöl

- Na tō menhdu ke cïi guöp piöl, aba dhiil cök tō baai. Na tō ke noŋ kä nyooth COVID-19, ke yeen abï athëm de COVID-19 (PCR ka RAT) dhiil looi ku luui cït men cï Akuma de NSW lueel bï looi në dhöl yenë COVID-19 dhöl yenë COVID-19 mac thïn apiath baai ([managing COVID-19 safely at home](#)).
- Menhdu abï dhiil dhuk thukulic të tō en ke cïn guöp kä nyooth tuaany.

Tuöm

- Tuöm në wæel ye guöp gël në COVID-19 ku tueny tueny kök ye kãm ke bairäth ke bëi aa ye dhöl piath bï yïn ke rot ku paandu ku kömiöniti gël. Tuöm e dhöl piath cïn këreec ye bëi ku luöoi yen luui aril ago ajuieer ye guöpdu gël yiëk kuöcny në tueny tueny juëc.
- Mïth ke thukul ku dupiöc kedhia tō e ke bï keek toom aa ye lëk keek ecök menë apiath bikë kem ke tuöm bï luöi keek dhiil muk në kenhïim bï pial e gupken gël.
- Koc (dupiöc) kedhia tō në thukulic në wët de kä loi thok loikë (schools for specific purposes (SSPs)) aa ye keek wïc bï keek toom arak rou në gël de COVID-19 ka të noŋ kek awereek cï akim göt ŋot ke lui nyooth en menë ke noŋ kë cïi raan bï cök tom.

Athëem ke antïjin cek yiic

- Athëem ke antïjin cek yiic (Rapid antigen tests (RATs)) aa bï keek dhiil looi na tō menhdu ke kä nyooth COVID-19.
- Na cï mïth ke thukul yök e ke noŋ COVID-19, ke ke aa bï lëk keek bï thukulden lëk ku bï kë cï yök në athëmden nyooth tuaany gät piny enoŋ [Service NSW](#) ago kë lëk keek bikë looi yök të cïn gäau ku kuöcny enoŋ Ajuieer de Kä ke Pial e Guöp de NSW.
- Thukuul aa bï kä ke athëem ke antïjin cek yiic tōöu në thukulic benë ke luui në wët de athëem bï nyin tiit bï keek ya looi të tulë tuaany.

Yäjiin ku nyësi ku lök de anyuöcön ku acuöl

- Aye lëk mïth ke thukul menë ke apiath bikë kecin ya lök në thabuun eluööt ku bikë kä wën ye koc gël ya muk të wïcë keek thïn.
- Aköl de lök ku nyësi de anyuöcön ku acuöl cï juakic abï luui në yän ye keek jak ku kä thöny nhïim, ciin ke thik ke yööt, yän yenë kån tōöu thïn, yän yenë mac tuaany ku luöŋ ke dhöl yenë ke yith nhial në yöt ku yän yenë ke cath thïn.

Aliir yööt

- Aliir (yom ye yöt cök lir) löcäi e tōŋ tō tuen rilic ye aliir yäth yöt bï bën de tuaany cök koor.
- Në kaam de pëi ye piny tuöc, dhöl yenë ke aliir yäth yöt bï aliir tō abenë luui ago kë bï löyum në koc gup cök bö.
- Yän läau kedhia tō në thukuul ke akuma yiic aa cï keek caar bï nyic menë ke bën de aliir yöt ku kä ye aliir dhiimic aa ye keek täau të wïcë keek thïn.
- Bï koc luui në yän tō në biäk ayeer aa bï ŋot ke benë ke luui në keek të lëu en rot.

Alëth ye thok ku wum kum

- Ciëŋ de alanh ye thok ku wum kum aye lëk kɔc bikë dhiil ya looi të lëu en rɔt enɔŋ mïth ke thukul kedhia, dupiöök ku kɔc nëm, ku ɣän tō tueeŋ aa ye ɣän tō biäk thïn ku/ka të cïi mec wei de rɔt lëu, thïn ku na tō tōukë e ke cï thiääk kenë raan tuaany në COVID-19.
- Ciëŋ de alanh ye wum ku thok kum aŋot ke ye wïc në kaam thok ebën enɔŋ dupiöök, kɔc kök ke kuɔɔny cïi keek ye riɔp ye mïthkuɔɔn ke thukul kuɔny- tōukë në thukuul de piöc loi thok peei, akutnhïim ke kuɔɔny ka në thukuul theer dhia nyic në baai ebën tō e lëu bï naŋ tuaany rilic arëët na dɔm COVID-19 keek, kuɔny.

Kɔc nëm

- Kɔc nëm aa lëu bikë lo gæeth ke thukuul yiic agut na cækë tō e ke cï keek toom ka kenë keek toom.
- Kɔc nëm lui e keek thiääk kenë mïth ke thukul në ɣän wën lëu bï tuaany yök thïn në kã looi keek në thukulic ku piöök ku kɔc lui në biäk de kã ke pial e guöp në loyum de guöp enɔŋ mïth ke thukul, aa lëu bï keek wïc bikë ceŋ në alëth ye wum ku thok kum.

Kã looi keek

- Cäär yenë kãril yiic lëu bikë tuöl në biäk de kã ke pial e guöp caar yiic ku kã ye kɔc ɣöm aa bï keek mat në lon de ajuieer de kã bï keek looi, nɔŋ yiic yïi kenye ɣän aɣeer ku kenye yenë kɔc lo niin wei waköu.
- Abï lëk mëdhiëth ku dumuuk bikë kãrilic lëu bï tuöl nyic ku bikë dhiil gam në kã kök bï keek looi.

Të yenë kã cï tuöl të tō kɔc thïn luɔɔi thïn

- Thukuul aa bï yaa luui kenë dïpäätmën de Ajuieer de kã ke Pial e Guöp (Health), akutnhom de kɔc lui kenë Ajuieer de Gël ku Guöp Loyum de Dupiöök bikë kã ye tuöl të tō thïn thany nhiim apiath, nɔŋ yiic döm de tuaany ye bairäth bëi.
- Në kã kök ye tuöl yiic, thukuul aa lëu bikë lööŋ kök mat thïn në kaam cekic agokë döm de tuaany biɔoth cök, nɔŋic bï kɔc wïc bikë ceŋ në alanh ye thok ku wum kum, gäau de kã looi keek wën cïi tō tueeŋ kã bï keek cök lik ku bï akutnhïim kök loi thook peei yök bikë piöc të mec.

Piöc të mec

- Thukuul aa ɲot e ke nɔŋ kã ke piöc në dhöl ye dïjïtol (digital), bikë piöc yenë mïth nyuöõth në kã cï keek göt ku piöc të mec kuɔny enɔŋ mïth wïc piöc të mec.

Ajuieer de wëer de thok në telepuun

Na wïc wël kök ke lëk ke yï cɔl bány de thukuldu. Na wïc raan de wëer de thok bï yïin kuɔny në kãkuöön ke thiëc ke yï cɔl Ajuieer de Wëer de Thok në Telepuun tō 131 450 ku thiëc raan de wëer de thoŋdu. Lëkkë raan lui në telepuun namba wïc ba cɔl, ku raan lui në telepuun abï raan de wëer de thok bëi në laanyic bï yïin kuɔny në jam ba looi. Acïn wëu bï keek thiëc yïin në ye ajuieer kãn.

Akuma de Niu Thawuth Welith alui arëët bï kã ye keek looi në thukuul yiic bikë ɲot e ke cath në kaam tëëu yen gël ku guöp loyum de mïth ke thukul ku dupiöök ku kɔc lui në thukulic cök ye kë tō tueeŋ arëët.